

Tranh cãi thặng dư

Tác giả: Nguyễn Văn Khanh
Thứ 7, 30 Tháng 8 Năm 2010 13:59

Chưa lúc nào khó bỗng lúc này. Tình hình kinh tế khó khăn khiến các tiểu bang đang phải sống nhau bỗng tịt nõi,

tất cả các chương trình phúc vụ dân chúng đều bị cắt giảm, giảm làm việc của nhân viên cũng bị cắt đứt i hình thức này hay hình thức khác, một số tiểu bang đã phải tính đến chuyển tăng thuế để có thêm ngân sách -dù biết dân chúng sẽ ào ạt chung đồi.

Hình minh họa

Cũng chính vì khó khăn đó nên cuộc tranh cãi thặng dư năm nay trứ nên buồn bã hơn bao giờ hết.

Tổng cộng có 37 tiểu bang bị phai úa chén thặng dư, trong đó có 13 ông bà đài ng nhiêm ghi tên tái ứng cử. Thông thường số cửu thặng dư có cách nhau cách khá đông, nhưng năm nay vẫn vẫn chỉ có 5 ông. Điều đó chứng tỏ hình thức thặng dư không phải là chìc các chính trị gia Mỹ như là trong lúc này.

Tranh cãi thuong doi c

Tác Giả; Nguy&vn Vn Khanh
Thứ Hai, 30 Tháng 8 Nám 2010 13:59

Một trong những ông “cửu” đang nuôi hy vọng lợy lợ i ghác a mìn h là &ng vi&en C&ng Háa Terry Branstad cáa ti&u bang Iowa. T&ng gi&u v& tr&i th&ng đ&c t& năm 1982 cho đ&n n&m 1999 m&i t& gi&a ch&nh tr&ng đ&c v& làm Vi&n Tr&ng Đ&i Hác Des Moines. Ông k& l&i khi trình bày ý mu&n ra tranh cá ghác th&ng đ&c v& i gia đ&nh, ng&oi i l&en t&ng ch&ng đ&i đ&u ti&en “ch&nh lá nhá t&”. Bà v& ông b&o “b& anh đ&ien r&i hay sao?”

Không bi&t các &ng vi&en đang tranh ch&ng th&ng đ&c có “đ&ien” kh&ng, nh&ng rõ ràng cu&c v&n đ&ng tranh cá n&m nay h&u nh& kh&ng có nh&ng l&i há “s& gi&u quy&t m&i kh&ó kh&n v& m&t kinh t& ngay trong nh& m k& đ&u ti&en” hay “s& t&o th&em cá tr&m ng&n c&ng ăn vi&c l&am cho d&n ch&ng trong v&ng 12 th&ng s&p t&i”. Thay v&o đó, nh&ng c&u c& tri nghe quen nh&t l& cu&c b& u c& l&n n&y lá nh&ng há h&n mang t&nh chung chung, ch&ng h&n “s& c& m&t ng&y mai t&ng i s&ng h&n”.

S& ki&n n&y ch&ng t& ch&nh nh&ng ng&oi đang nuôi m&ng tr& thành ông hay bà th&ng đ&c c&ng hi&u n&u đ&ng c& tri b& phi&u t&n nh& m ho&c tái t&n nh& m, h& s& ph&i đ&ng đ&u v& i tr&m ng&n n&i kh&ó kh&n, kh&ng ai d&ám v& i đ&u m b& o nh&ng k& sách h& đ&a ra cho t&ng lai s& đ&em l&i k&t qu& gi&u th& i bu&i các ch&nh tr& gia kh& p n& i v& n v& von “nh&u gai h&n hoa h&n”.

Kh&ó kh&n th&y qu&r&nh t&i sao v&n c&o ng&oi th&ch l&am th&ng đ&c? Gi&o s& ch&nh tr& hác Alan Rosenthal, t&c gi&u nh&u quy&n s&ch ch&uy&n n&y v& th&ng đ&c v& vai tr& th&ng đ&c c& a Hoa K& tr& l&i: l&am th&ng đ&c “kh&e” h&n l&am t&ng th&ng. “Th&ng đ&c kh&ng b& tr&ch nh& m n&ng n& nh& t&ng th&ng, nh&ng v&n ho&c d&nh đ&ng c&ch ch&nh s&ch v& th&c hi&n ch&nh s&ch h& tin lá t&t nh&t cho ti&u bang”.

Đ&u n&y đ&ng c& ông “c&u” Robert Ehrlich cáa ti&u bang Maryland xác nh&n, cho bi&t vai tr& th&ng đ&c “ti&p c&n s&at v& i d&n h&n, th&nh qu& nh&n th&y r&nh so v& i t&t c& các ch&ng v& kh&ac”, k& c& v& tr& c& a m&t v& d&n bi&t mà ông d&ã ph&c v& 8 n&m l& Qu&c H&i Li&n Bang tr&ng khi đ&ng c& d&n ch&ng ch&n l&am th&ng đ&c -dù ch& m&t nh& m k&. Đ&i th&c ch&nh tr& c& a ông Ehrlich ch&nh lá đ&ng kim Th&ng Đ&c Martin O’Malley, ng&oi d&ã cho ông “đ&o v&n” cách đ&y m&i vài n&m.

Ông Ehrlich kh&ng ph&i lá ng&oi duy nh&t mu&n l&y l&i chi&c ghác đá m&t. Trong danh s&ch các ông “c&u” c&on c&o ông John Kitzhaber cáa Oregon, ông Roy Barnes cáa Georgia v& ông Jerry Brown cáa ti&u bang California. Ông Brown đ&ng c&ch ch&u ý đ&n nh&u nh&t v& t&ng đ&m tr&ch 2 nh& m k& th&ng đ&c, t&ng đ&ng c&ch gi&u truy&n th&ng M& xem lá ch&nh tr& gia s&ng gi&a c& a đ&ng D&n Ch&, t&ng 3 l&n th&t b&i khi ra tranh cá s& b& cho ch&c t&ng th&ng v& 1 l&n kh&ng th&nh c&ng khi tranh ghác th&ng nghás&i. Ngoài ra, ông c&ng t&ng l&am ch& t&ch đ&ng D&n Ch& l&

Tranh cãi thuong doi c

Tác Giả; Nguyãn Văn Khanh
Thứ Hai, 30 Tháng 8 Nám 2010 13:59

California trong một thời gian ngắn, làm thành phố Oakland và đang ăn lõi ng cõa tiề u bang trong võ trí Chỗng Lý do dân bõ u lên.

Đó là một sự kiện phái tin số đõ cõi mõi ra tranh cãi, và chính 5 ông cõu thõng đõ cõi cũng tin vào điều này khi quyết định trả lời hoặt đõng chính thức. Theo những nhà quan sát, có ít nhất 2 lý do khiến các ông cõi viên tin số giúp họ thành công. Lý do đầu là dù luôn quen chúng Mõ không hài lòng với những người đang thi chõc và lý do thứ nhì là họ đõng bên ngoài, không can dự vào những quyết định gây trả lời mà dân chúng đang bõ cõi. Vì thế, những phát biểu đõng đõa ra trong các cuộc vấn đõng tranh cãi đều nhằm vào mục tiêu nhõi cho cõi tri thõy họ là những ai có sốn kinh nghiệm và “không gì hay hõn là chõn người có sốn kinh nghiệm đõ giõi quyết khó khăn”, như ông Barnes vẫn thường nói với cõi tri ở Georgia.

Ngay chính các ông này cũng không thể ngờ có ngày ra tranh cãi trả lời. Ông Ehrlich cõa tiề u bang Maryland nhìn nhõn sau khi thõt bõi hồi 2008, “Tôi không nghĩ số có dõp ra tranh cãi trả lời ngay đâu”. Những tình thế thay đổi quá bõt ngõ, bên cõi nhõi chuyõn kinh tế, thõt nghỉõp “là chuyõn cõi nõi Mõ chuyõn tõ cánh hõu sang cánh tõ” và ông biết đây là cõi hõi bõng vàng đõ thu hút lá phiõ u cõa tõp thõi cõi tri bõ o thõi thõm lõng “đang lo âu nõi Mõ số đõ quá đà”.

Ông Kitzhaber cõa Oregon cũng thõi, bõ o tõ khi ông rời chõc thõng đõ cõi hồi 2003 đõn giõ, “chõa bao giõ tình hình lõi lõn xõn nhõ bây giờ”. Ông chõ trích những người kõi nhõi m và ngay cõi ngõõi đõng nhõi m “không biết đõng hành, không biết giõi quyết võn đõ, tõo khõng hoõng xã hõi”. Ông Kitzhaber còn khoe nhõi trõ trong tiề u bang “đòi hõi phõi có tiền bõ” và ông là người hõi có thõi đõt nhõi m tin.

Nhõng dù có thành công ở cuộc bõ u cõi vào tháng 11 tõi đây, các ông cõu thõng đõ cõi đõu biõt tình hình chõa sáng sõa lõm nõn chính tõõng lai chính trả cõa hõi cũng... không sáng sõa theo. Đõng quên luõt lõi nhõi u tiề u bang quy đõnh cõi 2 năm lõi bõ u thõng đõ cõi mõt lõn, nõn nõu đõ cõi kõi này và mõi chuyõn võn không thay đổi, đõn năm 2012 thõi nào cũng có các võ cõu thõng đõ cõi khác nhõi y vào cuộc chiến và cõi tri mõt lõn nõa sõ nghe đõng nhõng gì lúc này hõi đang nghe.